

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 8 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz oimenzendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

A kereskedelmi ügynökök jogi állásának szabályozása.

A kereskedelmi ügynökök jogi állásának szabályozatlan volta Magyarország fejlődő kereskedelmi életében annyi visszasságot teremtett, hogy az állapot hovatovább tűrhetetlenné lesz s a viszonyok orvoslása égető szükségé vált.

A kereskedelem fejletlen korszakában s a közlekedési viszonyok zsenge korában a közvetítő kereskedelemnek még alárendelt jelentősége van s ehhez képest a kereskedelmi ügynököknek sem jut figyelemreméltó szerep a kereskedelmi forgalomban. A fejlődéssel ez a szerep arányosan nő, s ma már nem lehet tagadni, hogy a kereskedelmi ügynökök egy lüktető, egészséges kereskedelmnek egyik legfontosabb tényezőjét képezik.

Nincs a kereskedelmi forgalomnak az az ága, melyben a termelő és fogyasztó, az eladó és vevő közti ügyletek létrehozásánál kereskedelmi ügynök ne működne közre. Különösen fontos ez a szerep abban az esetben, a hol az ügyleteket részletfizetésre kötik. A részletügyletek ezek maguk is még szabályozó törvényre várnak — tulnyomó részben kereskedelmi ügynökök közvetítésével jönnek létre.

Csaknem hihetetlen, és mégis úgy van, hogy a kereskedelmi forgalom ilyen fontos tényezőjének jogi állása máig sincs szabályozva, pedig ez az ügy az eladónak, mint a vevőnek, mind pedig magának az ügynöknek sok esetben kiszámíthatatlan sérelmére szolgál.

Miben áll ez a sérelem? A dolog igen egyszerű.

A kereskedelmi ügynököket általában az eladó szokta alkalmazni arra a célra, hogy vevőket szerezzen, megrendeléseket gyűjtsön. Erre a célra ellátja őt egy kereskedelmi meghatalmazott minden attributumával, mégis azzal a lényeges különbséggel, hogy az ügynök által közvetített ügylet effektuálását magának fenntartja, vagyis kiköti magának, hogy az ügyletet tetszése szerint teljesíti, vagy visszautasítja. A különbség tehát ügynök és meghatalmazott között az, hogy az ügynök csak közvetíti az ügyletet, a meghatalmazott ellenben megköti. E szerint akkor, mikor az ügynök a vevőtől az aláírt megrendelő levelet átveszi s az ellen-megrendelőjegyet átadja, az ügylet még nincs megkötve. Megkötve csak akkor lesz, ha az ügynök a megrendelő levelet az eladóhoz juttatja s az eladó a vevőt értesíti, hogy az ügyletet elfogadja.

Tudnivaló már most, hogy az ügynökök nincsenek rendszerint fix fizetéssel alkalmazva, hanem csupán jutalékra. A közvetített és effektuált ügyletek után meghatározott províziót kap. Ez az ügynököket arra készteti, hogy fünek-fának ajánlják áruikat és hogy gyakran nem a legbiztosabb módon iparkodjanak a vevőt megrendelésre bírni. Gyakori eset az is, hogy a vevő „in bianco” aláírja a megrendelő levelet s az ügynök azután, hogy mentől nagyobb jutalékot kapjon, a valódi megrendelésnél sokkalta nagyobb összegű megrendelést ír be a megrendelő levélbe és így juttatja azt az eladóhoz. Gyakran a fizetési feltételek mások a megrendelő levélben és

mások az ellen-megrendelő levélben. Az eladó már most hajlandó a szállításra s a megrendelést nyugtázza. Ekkor észre kap a vevő s rögtön tiltakozik. Az eladó azonban nem tudja, hányadán van, hogy vajjon az ügynök becsapta-e őt, vagy a vevő egyszerűen megbánta-e az ügyletet? Az eladó tehát ragaszkodik az ügyletnek és kész a per. Gyakran a visszasságok csak a fizetés idején tűnnek ki, mert az ügynök kedvezőbb fizetési feltételeket biztosított a vevőnek, mint a minők a megrendelő levélben foglaltatnak.

Az előadottak már magukban foglalják e visszasságok káros következményeit. Hol a vevő, hol az eladó lesz pernyertes; az ügynök gyakran bűnvádi eljárás alá kerül, persze a legtöbbször már csak akkor, midőn az egyik vagy másik fél súlyos veszteséget szenvedett.

Az eladók egy ideig úgy igyekeztek magukról e kárt elhárítani, hogy a megrendelő levélbe bevették azt a pontot, mely szerint csak is az bir joghatálylyal, a mi a vevő által aláírt megrendelő levélben foglaltatik. Egy ideig a judikatura is elfoglalta ezt az álláspontot s a vevők egymásután veszítették el a pereket. Azután egyszerre megfordult a kocka. Az igazságszolgáltatás arra a meggyőződésre jutott, hogy ily alapon az eladókat a jóhiszemű vevőkkel szemben minden ok nélkül dőltet. S most már figyelembe veszik mindazokat a külön kikötéseket, melyeket a vevő az ügynökkel létesített, melyekről azonban az eladónak tudomása sincs. E szerint most az eladó van súlyos hátrányban, mert teljesen ki

van szolgáltatva az esetleg lelkiismeretlen ügynök üzelmének.

Mindezen visszasságokon csak egy mód segíthet: a törvényhozás útján a kereskedelmi törvénynek a kereskedelmi meghatalmazottakra vonatkozó szakaszait a kereskedelmi ügynökökre ki kell terjeszteni. Csak így remélhető a kereskedelmi forgalom tisztasága, biztonsága és egészséges irányban való fejlődése. A jelenlegi gyakran tag lelkiismeretű ügynökök helyébe ily módon egy megbízható, öntudatos és önérzetes osztály fog lépni, amely a kereskedelemnek nemcsak fontos tényezőjévé, hanem multhatatlan előfeltételévé fog válni. Ebben az irányban a mozgalom a jogászvilág körében már meg is indult, s a tavalyi XI. jogászygyűlés ily irányban foglalt állást.

Kíváncsok, hogy az ige mihamarabb testté váljon, s a törvényhozás teljesítse kötelességét.

Dénes Bernádt.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 14-én tartotta rendes havi ülését hadadi báró Wesselényi Miklós főispán elnöke alatt.

Jelen voltak: dr. Kaizler György alispán, Török István főjegyző, Kovács István t. főügyész, dr. Berger János t. főorvos, Dombó Károly árv. elnök, Gazda Ferencz kir. főügyész helyettes, dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő, Klein Adolf kir. főmérnök, Hametmayer Ágost kir. pénzügyigazgató, br. Bornemisza Elemér közgazdasági előadó, Biró Ferencz, Czell Lőrincz, Dull János, br. Györffy Pál, Lőrinczy György, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán közíg. bizottsági tagok.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A szerelemről.

Azt mondják a szerelemről,
Hogy sötét verem.
Sem sötétnek, sem veremnek
Én nem ismerem.
Fényes aranyhegynek tartom,
Messze, messze szigetparton.

Van, kit sorsa egy szeszélye
A szigetre vet;
Van, kit vergődő uszában
Tenger eltemet;
Van, kinek az aranyhegyre
Sóhajása szál csak egyre.

Boldog aki e szigetről
Megtér gazdagon,
Jó szelek, kit átsiklatnak
Bősz hullámokon;
Kincseikből, amit hoznak,
Életükben ki nem fogynak!

Tudok én egy jó fiúról,
Most is él szegény.
Járt az is a szerelemnek
Aranyszigetén ...
Szírtén széttört a hajója,
Van egy-két bus dala róla!

Szavay Gyula.

Első szerelmem.

— Levél egy barátnőmhöz. —

... Megigérted nekem, Elluskám, hogy leírom első szerelmem történetét. Bocss meg, hogy ezzel az ígérettel két hétig adós maradtam, de tudod, hogy soha sem volt jó alkalmam: mama, meg az angol kisasszony mindig mellettem voltak, de most, hogy annyi vendég érkezett házukhoz, köztük Barsi bácsi is, a kiről azt állítják, hogy mama szerelme volt belé, de nem engedték hozzá menni nőül, mert a kártyát s a bort igen szerette — mama el van foglalva, kisiklottam kezei közül és az angol kisasszonnyal elhittem, hogy Jenő unokabátyám halálosan szerelmes belé, ezáltal elértem azt, hogy a kisasszony folyton a társalgó teremben tartózkodik, hogy Jenővel összekérülhessen; így tudtam magamnak alkalmat találni, hogy neked ime leírjam szegény kis első szerelmem történetét.

Épp tizenötödik születésnapomat töltöttem be; az e napon kapott ajándékokról már beszámoltam neked, mikor papa este hazajövet tudatta anyámmal s velem, hogy a napokban egy unokabátyám, ki most végezte a gimnáziumot, érkezik házukhoz, hogy atyám keze alatt elsajátítsa a birtokkezelés fortélyait. Nekem adatott ki a parancs, hogy gondoskodjam, s mire az unokafivér ide érkezik, kényelmes, jól berendezett szoba álljon rendelkezésére.

Ez megtörtént. Gondoskodásomban,

tudod Ellám, annyira mentem, hogy parfümos flaconjaimat mind beraktam a jó vevény mosdóasztalára, sőt tovább mentem, atyám bajuszpedrőiből is elcsentem egy dobozát, hogy elhelyezzem a sok más üvegce mellett.

Engem persze a legnagyobb izgatottság s kíváncsiság tartott megszállva. Hogy is nel Te, a ki ismersz, jól tudod, milyen egyedül éreztem magam mindig, s hogy szerettem volna, ha a golya el-el röpdösött volna házukhoz egy-egy kis ajándékkal. Most legalább lesz egy unokafivérem itt a házban, kivel elbeszélgethetem az estéket, a kit apró szivességekre fel is használhatok, s a ki végre is bele is szerethet szép hajamba, mely még hosszabb lett, mióta a tiedével ösztömrtem.

Nehezen vártam a vasárnapot, mikor rára jelezve volt érkezése. Beköszöntött a nagy nap; reggel már négy óraker felébredtem s azon tanakodtam, hogy hogyan lesz illőbb, ha korán felkelek és a reggelinél már felöltözve várom a vendéget, vagy ha csak déltájban mutatom magamat. Végre is az utóbbira határoztam el magam. Könyvet vettem hát elő, meggyújtottam a lámpát s olvasni kezdtem, hogy elkeressem az időt, aludni már képtelen lettem volna. Mama, meg az angol kisasszony (minek is vannak az angoloknak ilyen csunya bogaraik) reggel hét óraker benyitottak hozzám s felkérésre sürgettek. Papa már kikocsizott az állomásra, unokafivérem mindjárt itt lesz. Én, hogy ágyban maradhassak, azt füllentettem, hogy igen rosszul érzem ma-

gam, mire anyám nem ellenezte ágyban maradásomat s a kisasszonnyal együtt kiment a szobából.

Csakhamar kocsizörejt hallottam s rögtön megismertem a szűrkéink dobogását. Szívem hevesen kezdett dobogni s kiugrottam az ágyból, rohantam az ablakhoz, hogy legalább meglássam a jövővény arczát, haját és bajuszát.

De bizony nem láthattam semmit, atyám hatalmas termecével úgy elfedte Gyulát, hogy mikor a kocszi az ablakom mellett elgördült, családottan tértem vissza ágyamhoz.

Siettem hát felöltözni és úgy tíz órára előkerültem a szobából. Az ebéd után reggeli mellett ült a társaság s én félénken nyitottam a szobába. Szembe találtam magam a várva várt vendéggel. Bemutattak, és én, édes Ellám, az arczába néztem, megnéztem haját, az szöke volt, megnézhettem volna bajuszát, de annak még csak a helye volt meg. Sebaj, azért szép fiu volt.

Csakhamar összebarátkoztunk. Elmondta, hogyan került ide. Mint nyolczadik gimnázista, az utolsó évben ezer forintnak hágott nyakára s így atyja elhatározta, hogy ő meg ennek a céljaltan, léha költsézésnek hág a nyakára s elküldte atyámhoz, hogy itt megtanulva a gazdálkodást, átvegye birtokuk kezelését. De abból, mondta ő, semmi sem lesz. Ő imádja aranyos ... Budapestjét s ha itt szívesen is marad, mert aranyhajam ide bilincseli, haza nem megy a birtokra „eltemetni magát.”

Te, képzeld Etuskám, ötödik nap

Igazoltan távol voltak : Kiss Lajos és br. Wesselenyi Béla, igazolatlanul : dr. Pap György.

Báró főispán az ülést d. e. 10 órakor a megjelentek üdvözlése után megnyitván, a havi jelentések adattak elő.

Az alispán jelentése szerint közbiztonsági viszonyaink az elmúlt hóban teljesen jók voltak; a csendőrség feladatát kifogástalanul teljesítette. — Kihágási ügyek az eddigiekhez hasonló mérvben fordultak elő s a feljelentett esetek részben I. foku ítélettel befejezést is nyertek. — Az állategészségi viszonyok a multakhoz képest kedvezőeknek mondhatók, amennyiben sertésvész miatt csak négy község, Mosóbánya, T.-Szántó, Hadad és Közép-Várcza, tartatik zár alatt, a többi községekben semmi nemű ragadós állati betegségek nem fordultak elő. — A közigazgatás egyéb ágainál fontosabb mozzanatok nem fordultak elő, a rendes munkálkodást gátló, vagy zavaró körülmények föl nem merültek. — A f. évi ujoncozási elmunkálatai az összes jársokban folytatattak s a katonai hatóságokkal egyetértőleg megállapított sorozási terv a honvédelmi miniszter által jóváhagyatott. A vármegyei pénztár a m. hó 25-ikén tartott vizsgálat eredményéhez képest teljes rendben találtatott. Az egyes vármegyei alapokat illető tartozások igen gyéren folytak be, amely körülmény a vármegyében uralgó szegénységben leli magyarázatát. Utadó czimén a mult hóban 5425 frt 73 kr. folyt be; összehasonlítva ezt a m. év hasonló időszakával, a befizetés 313 frt 59 krral kedvezőtlenebb. — Jelentette végül az alispán hogy az 1895—898. kig. biz. fölterjesztés következtében a belügyminiszter a vármegyei inszgesek segélyezésére 8734—898. sz. leiratával 10,000 frtot utalt ki s egyuttal kilátásba helyezte, hogy az érdekelt községek jóállása esetén hajlandó lesz kamatnélküli inség-kölcsönöket is adni. A belügyminiszter említett intézkedése alapján a központi és községi inségügyi bizottságok megalakítottak, az adományozott összegben pedig tengeri szerezte-tett be, az inséggel küzdők között leendő kiosztás céljából. A tavaszi vetőmag-szükséglet összeírása is folyamatban van s ennek kamatnélkül leendő kölcsönzése iránt a napokban fog előterjesztés tétetni a földmivelésügyi miniszterhez.

A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a m. hó 19—25 napjain a sz.-somlyói áll. segélyezett közs. iparostanoncz-iskolát, a bagosi ev. ref. fiu- és leányiskolákat, várm. kisdödvodát, a borzási ev. ref., a sz.-nagyfalusi áll. elemi, a zoványi közs. elemi fiu- és leány, végül az ippi áll. elemi iskolákat látogatta meg. — A vall. és közokt. miniszter a tanítói fizetések kiegészítésére államsegélyt engedélyezett, illetve folyósított a farkasmezei, borzovai, debreni, gr. kath. és a kisdobai ev. ref. iskolánál. — A tanítók ötödéves korpótléka biztosítása tárgyában az összes községek és felekezeti iskolafentartók felhivattak. — A völcsöki áll. iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlő iskolának 90

frt államsegély, a krasznai közs. gazd. ismétlő iskolának pedig 66 frt póttállamsegély engedélyeztetett. — Zoványon és Ippon a gazd. ismétlő iskolák fellállítására iránt a községek képviselő testületei a szükséges intézkedéseket megtették.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a 405,759 frt 77 kr. áll. egy. adó-tartozásból a m. hóban 16,886 frt 42 kr. folyt be s 388,873 frt 35 kr. maradt hátralékban. A f. évi befizetés a m. évinél 600 frt 953 krral kedvezőtlenebb. — A 19,081 frt 92 krnyi hadmentességi díjból 493 frt 05 kr. folyt be s 18,588 frt 87 kr. maradt hátralékban. A f. évi befizetés a m. évinél 61 frt 48 krral kedvezőbb. — Fogasztási adóban 29,935 frt 56 kr., illetékekben 3102 frt 02 kr. fizetett be. — Ideiglenes házadómentesség 9 házra 14 lakrésszel engedélyeztetett.

A kir. építészeti hivatali főnök jelentette, hogy úgy az állami, mint a törvényhatósági kózutak megfelelő jó karban vannak. Hófúvások, vagy egyéb események következtében közlekedési akadályok nem fordultak elő. Az utkaparók kerékvetők és hektometerkarók felállításával foglalkoznak.

A kir. főügyési helyettes jelentése szerint a zilahi kir. törvényszéki központi fogházból a m. hó folyamán 32 férfi és 2 nő szabadult ki s 40 férfi és 2 nő maradt benn. Kiszolgáltattak a raboknak 1467 egészséges étadagot, amiért a vállalkozónak 187 frt 7773 krt fizettek ki. Teljesítették a rabok 20 díjazatlan és 922 díjazott napszámot; az utóbbiakért az állam részére 18 frt 44 kr., a rabmunkások részére 46 frt 10 kr. folyt be.

A várm. tiszti főorvos jelentette, hogy a januári közegészségi állapot nem volt kedvező, de az előző hónapéhoz viszonyítva valamivel javult, kivéve a krasznai és zsiabai járást, hol a vörheny nagy mértékben dühöngött. — Gyógykezeltetett 866 beteg, ezek közül 7 éven aluli 384 volt. Ígyen gyógyszert 10 beteg kapott. A leggyakrabban észlelt betegségek a légző szervek különböző alakú kórfolyamai, gyakori tüdőlob, gyomor és bélhurutok és váltólázak voltak. A fertőző betegségek közül előfordult: a vörheny Debrenben, Göröcsönben, F.-Kékesnyárlón, Szent-Péterfalván, Bodján, Vármezőn, Egrespatakon, Kusalyban, Mocso-lyán, M.-Szentgyörgyön, Poósán, Felegregyen, N.-Rajtoltzon, Kucsón, Zsibón, Vervölgyön, Solymoson, Sz.-Udvarhelyen, Bagoson, Lelében, Égerháton, Perjén, Krasznán, Zilahon 236 esetben; meggyógyult 110, meghalt 71, ápolás alatt maradt 55 beteg. Roncsoló toroklobb Mocso-lyán, Felegregyen, M.-Keczelben, Krasznán, A.-Berekszőn, Szélszegen, Lecsme-nen, Szilváson, és Zilahon 13 esetben; meggyógyult 6, meghalt 5, ápolás alatt maradt 2 beteg. A betegek gyógykezeléséről, a szükséges fertőtlenítéséről és el-különítéséről mindenütt gondoskodtak, de nem sok eredménnyel, mert a műveletlen nép emez intézkedéseknek hasznát el nem hiszi. Törvényszéki bonczolat 2, hullaszemle 1 esetben tartatott. Láttelel

Gyula szerelmet vallott, hatodik nap neki ígértem a kezemet, hetedik nap, óh ne gondolj semmi rosszat, egyszer megcsókoltuk egymást. A csók ízében papa bajuszpedróje szagát is megéreztem, rákente a bajusz helyére.

Két hét mult el s mi elhatároztuk, hogy egymásért élünk halunk. E két hét alatt azonban a birtok egyszer sem látta az unokabátyámat. Délben kelt föl, a délutánt velem töltötte és éjjel vadászni ment.

Egyszer aztán mégis kora reggel kellett fölkelnie; atyámnak vagy 12 ezer forintot kellett beküldenie a megye székvárosába. A pénznek reggel kilencz órára ott kellett lennie s „Gyulámat” már hét órakor elküldték vele. Én táltaltam fel a reggelit s talán azért evett abból oly mohón az én drága szerelmemem.

Ujjammal bucsucsókat küldtem utána, mikor a kocsiából vissza-vissza nézett; nehezen vártam a delet, a mikorra visszaígérkezett. Ámde este lett s a lovagom nem jött vissza. Mama összesugott atyámmal s én a legnagyobb szerencsétlenségtől tartottam: kirabolták? megölték? talán halva fekszik az országon...

De nem! Csakhamar jött egy felvilágosító levél. Tőle volt. A levélben ennyi állott:

Kedves bácsi! Nem tudom megszokni a falu porát, a velem vitt 12 ezer forinttal visszamegyek a fővárosba. A papának irjanak a pénzért, s egyuttal írják meg, hogy tiszteltetem.

Gyula.

Képzeld, a gazember megszökött a pénzzel! Nélkülem szökött meg, még csak

nem is üdvözölt! Egy szóval sem emlékezett meg rólam, sem a hűség esküjéről, mit nekem tett... Ez annyira elkésé-ritett, hogy zokogásra fakadtam. Mama, papa, a kik eddig versenyt szörnyülködtek a fiatal sikkasztó vakmerőségén, most elképedve néztek reám: Mi történt veled Ilus?

— Meg akarok halni.

Az angol kisasszony felkiáltott: Ejj! az istenért, Iluska szerelmes!

Én lehanyatlottam a pamlagra. Igen, szerelmes vagyok meg akarok halni. Papa elnevette magát, mama szánakozva nézett reám s csak a miss szörnyülködött. Végre is mama odajött hozzám és megsimította arany hajamat, melynél mégis aranyosabbnak találta Gyula az ő Budapestjét.

— Mivel kárpótoljalak, édes kis leányom? kérdezte mamukám.

Erre már felütöttem fejemet a abba-hagyatam a sirást, szerencsés gondolat villant át agyamon. Most akármit kérek, mama nem lesz képes megtagadni. Bár-ram mondtam tehát ki a kárpótlás árát.

— Csináltassatok nekem hosszú ruhát!

Most már a mama is nevetett, csak az angol kisasszony arca nyult még hosszab- ra. Én pedig megkaptam a hosszú ruhát, s azóta úgy elfelejtettem első szerelmemet, (ne félj, lesz nemsokára második!) hogy Gyulára már csak megvetéssel bírok gondolni.

De hát te, Elluskám! Mikor irod le a magad első szerelmét? Csak mentől előbb! addig is milliószor pusiz örökre hű barátnőd

Ilus.

sulyos sérülésről 9, könnyű sérülésről 32 esetben adatott ki. — A gyógy-szertárak jó karban vannak, panasz ellenük nem merült fel. A köztisztaság általában kielégítő, de az iskolák közegészségi tekintetben sok helyt meg nem felelnek. Így a kirvai, kövesdi, bádoni és kusalyi g. kath. felekezeti iskolánál levő állapotok már tűrhetetlenek.

A vármegyei közkórházban a mult évi december hó végén 80 beteg maradt ápolás alatt, a f. évi január hóban 68 beteg vétetett föl, ápoltatott tehát összesen 148 beteg. Ezek közül kibocsátottat 65 beteg, január hó végén maradt 83 beteg. Kibocsátottat: gyógyultan 50, javultan 7, gyógyulatlan 2 beteg. Meghalt 6 ápolat, kik közül egyet haldokolva vittek be. Ápolási napok száma 2601, napi betegátlag: 84.

A vármegyei központi árvaszék január havi ügyforgalma a következő volt. I. A feldolgozást illetőleg: a m. év december végén hátralékban maradt 610 darab, f. évi januárban érkezett 1363 darab, összesen 1973 darab. Ebből januárban feldolgoztatott 1127 darab, hátralékban maradt 846 darab. II. Az iroda tevékenysége: a m. évi december hó végén hátralékban maradt 420, januárban irodára érkezett 1127, összesen 1547 darab. Ezekből leiratott és kiadványoztatott 1381 darab, hátralékban maradt 166 darab.

A bizottság mindeme jelentéseket tudomásul vevén, a folyó ügyek vétettek tárgyalás alá.

A tasnád-szarvadi g. kath. hiveknek az 5%-os iskolai pótdadó fizetése alól való fölmentése iránt a vallás- és közokt. miniszterhez beadott s onnan szabályszerű eljárás végett leküldött kérelmére értesíteni mondta ki a bizottság a kérelmezőket, hogy miután a T.-Szarvad község nevében 1896-ban kelt kötelező nyilatkozat szerint a község az 5%-os iskolai pótdadót ajánlotta meg s mivel a g. kath. hivek felekezeti iskolát tartanak fenn, ezek csak annyiban terhelhetők meg ezen járulékkal, amennyiben a felekezeti iskola fenntartására beszolgáltatandó összeg az egyenes áll. adók 5%-án alul marad; így tehát a kérelemnek hely adatik.

Ugyanily értelemben nyert elintézését Esztrai György és társa ér-mindszenti lakosok hasonló tárgyu kérelme is.

Jepure Péter felső-széki nyug. g. k. tanító azon kérvényére, melyben nyugdíjának újabb megállapításáért folyamodik, értesítettini határozta a bizottság kérelmezőt arról, hogy — mivel rendes nyugdíja annak idején végleg megállapítatott — magasabb nyugdíjra a 35,111—897. sz. vall. és közokt. min. rendelet szerint kilátása nem lehet.

Frank Náthán ákosi lakosnak magániskola fenntartása iránt beadott kérelmét bizottságunk a vall. és közoktatásiügyi miniszterhez pártolólág fölterjeszteni határozta.

Ugyszintén pártolólág terjeszti föl a hosszú-ujfalusi g. kath. tanító 137 frtban megállapított fizetésének 300 frtra való kiegészítése végett beadott kérvényt is.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 626—898. sz. rendeletére, melyben a törvényhatósági kózutak műszaki szolgálatát ellátó kir. államépítészeti hivatal személyi és dologi kiadásaihoz a vármegye közötti alapját terhelő hozzájárulás tekintetében az 1890. I. t.-cz. 21. §-ára való hivatkozással a vármegye közigazgatási bizottságát nyilatkozat-tételre hívja föl, elhatározta a bizottság, hogy — tekintettel arra, mikép az 1896. évi adatok alapján való hozzájárulást igazságosnak és méltányosnak azért sem tarthatja, mivel azon évben rendkívül sok műtárgy építettvén, a kir. építészeti hivatal által landó igénybevételeknek az 1896. évi állapotot és illetve működést a hozzájárulási összeg megállapításánál alapul venni nem lehet, — tekintettel továbbá arra is, hogy a tervezett és engedélyezés alatt álló Sz.-Somlyó—margittai és a Zsibó—nagy-bányai h. é. vasutaknak még ez év folyamán való kiépítésével egyideűleg a Sz.-Somlyó—széplaki, Sz.-Cseh—nagy-bányai és Zsibó—benedekfalvi utszakaszok a vicinalis utak sorába fogván helyezettetni, a kir. építészeti hivatalnak a vármegye érdekében szükséges teendői igen tetemesen megadandak, — és végül figyelembe véve azt, hogy th. közuti alapunk olyan kedvezőtlen helyzetben van, hogy a közlekedés legfontosabb igényei által követelt befektetéseket is csak évi 10—15 ezer frt államsegély mellett képes fedezni: — fölkéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy a közuti törvény 21. §-a alapján a vármegye közötti alapját terhelő 1897. és 1898. évi hozzájárulást engedje el.

A Szilágyvármegyei Wesselenyi-egyletnek levei és egyéb postai küldeményei portómentességének kieszközlése czéljából

beadott kérelmét bizottságunk a kereskedelemügyi miniszterhez pártolólág fölterjeszteni határozta.

A krasznai járás főszolgabirájának a felső-széki, alsó báni és magyar-alkói körjegyzőségekben rendszeresített segéd-jegyzői, illetve jegyzői irnoki fizetéseknek államsegély utján évi 350, illetőleg 400 frtra leendő fölemelése iránt tett előterjesztésére kimondta a bizottság, hogy — tekintettel arra, mikép a nevezett helyeken működő körjegyzők s egyuttal anyakönyvvezetők teendőiket csakis úgy képesek ellátni, ha melléjük egy tisztességesen fizetett segéderő állandóan alkalmaztatik, s tekintettel arra is, hogy a községek a szükséges fizetés-emelést biztosítani nem képesek — az előterjesztéseket a belügyminiszterhez szintén pártolólág terjeszti föl.

A főnnebb előadott ügyeken kívül még áll. egyenes adó- és th. utadó-törlési kérelmek, határozatok s magánosokat érdeklő egyéb ügyek vétettek tárgyalás alá, amelynek végeztével elnökölő főispán az ülést déli 12 órakor bezárta.

„Szilágy.”

Krasznai események.

— A krasznai takarékpénztár 1898. február hó 13-án tartott III. rendes közgyűlése. —

A közgyűlések mindég érdekese-kek, kivált ha azokon személyi, vagy pénz-ügyi kérdések forognak fön- n.

Igy volt ez a „Kraszna és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság” közgyűlésén is február 13-án.

A takarékpénztári helyiség kicsinynek bizonyult az érdeklődő részvényesek megjelent nagy számát befogadni. Jövőben ugyanazért nagyon helyesen teszi az igazgatóság, ha a közgyűlések alkalmára más, tágasabb helyiségről eleve gondoskodik.

A gyűlést 10 órakor Nagy Domokos elnök nyitotta meg. S ekkor kitűnt, hogy személyes és megbízatás által mintegy — a számra egész határozottan nem emlékszem — 878 részvényes volt képviselve.

A gonddal és pontossággal elkészített jelentés felolvastatott; de már az elemeket itt nem az évi mérleg és felosztási javaslat érdekelték, hanem az, kik kerülnek ki győztesen a szavazó urnából.

De nem előzőm meg az eseményeket.

A felolvasott jelentésből kitűnt, hogy a mult 1897 évben a takarékpénztár tiszta nyeresége volt 7077 frt 09 kr., melyet az igazgatóság következőképpen javasol felosztani:

- 1) 1000 drb részvény után 5% (a 2 frt 50 kr.) 2500 frt.
- 2) Tartalék alapra 10% 671 frt 06 kr.
- 3) Igazgatóság jutaléka 20% 1340 frt.
- 4) Felügyelő bizottság jutaléka 3% 200 frt.
- 5) Jótékonycélra 1% 67 frt.
- 6) Tartalékalap felüljavaldalmazására 2000 frt.
- 7) Tisztviselők jutalmazására 100 frt.
- 8) 1898. évre, mint nyereség átvitetett 199 frt 03 kr.

A közgyűlés az igazgatóság előterjesztését egyhangulag elfogadta, habár sokan voltak, kik a részvények után szerettek volna nagyobb osztalékot kapni, de én már az igazgatóság álláspontját fogadom el, előbb egy nagy tartalékalap, mert ez a részvények értékét is jobban emeli.

Ezután dr. Ajtai Endre részvényes lendületes szavakban fejtette ki elismerését az igazgatóság iránt az elért szép eredményért, mit ily rövid fennállása után ért el.

A tárgysorozat első része ki lévén merítve, Nagy Domokos elnök a maga s az igazgatóság nevében megköszönve az eddigi beléjük helyezett bizalmat, mandátumaikat visszaadja a részvényesek kezébe.

A szavazatszedésre egy bizottság kiküldését kéri. Ajánlja elnöknek Lang Józsefet, bizalmi férfiaknak Nagy Ferencz és Lázár Géza részvényeseket.

Megkezdődött a szavazás csendben, de annál nagyobb érdeklődés mellett.

Az igazgatók sorsa már a szavazás közepén eldőlt, de a vezérigazgatóét csak a szavazás vége felé lehetett tudni, — de így volt ez szép.

Ujabb három évre így alakult meg az igazgatóság:

Vezérigazgató: Lengyel István (Macha Gusztáv helyett).

Igazgatók: Lázár Géza, Dr. Várady Gábor, Dr. Steiner Mór, Olsavszky Simon, Heller Izsák, Lang József (Brüll Károly helyett).

Felülvizsgáló bizottsági tagok: Belle Gyula, Posner Sándor, Ullman Benjámin.

Beadott összesen 878 szavazat. Nagy Domokos elnök kihirdetvén az eredményt, a gyűlést azon kijelentés kíséretében, hogy jövőben még fokozottabb erővel igyekeznek a szép fejlődésnek induló pénzintézetben elérni — azt beárta.

A részvényesek az elnök és az igazgatóságot éljenezve oszlott el, persze, a mi ilyenkor nagyon is természetes, egyik rész lehangolva, a másik győzedelmének tudatában örvendezve.

Az igazgatóság pedig megfrisült erővel haladjon továbbra is azon az alapon, melyen eddig, s akkor a részvényesek bizalma megtörhetetlen leend.

Busmagyar.

Gyermekbál.

— Sz.-Somlyón, 1898. február 19-én. —

Nem bocsátottak ki díszes meghívókat, reklam plakátok sem hirdették, mégis oly szép közönség töltötte meg a r. kath. püspöki gimnázium tágas tornahelyiségét, hogy a tánczoló muzsasereg csak nagy ügygyel-bajjal keringőzhetett a gyönyörködő nénikéktől és bácsikáktól.

A „káplán bácsi“ maga volt az élő reklamja ennek a bálnak.

Hűségesen eljárta a mamákat és papákat, hogy apróságait hozzák el a bálra. Kiosztotta a szerepeket a rendezőnek, kinevezte a háziasszonyokat, összegyűjtötte a legváltozatosabb életet, a csak gourmand gyomornak és szájnak izletes. Itt egy kappant, ott egy libát, amott egy tál sonkát, majd a jobbnál jobb tésztákat, még csak meleg bél-szín pecsenyét is (!) hoztak és adakoztak a jószívű szülők, csakhogy a gyermekeknek egy élvezetes estét, a szegény tanulóknak pedig szép kis jövedelmet verbuváljanak össze.

Mindezen jó dolgok ebben az „inséges“ világban együtt igen kellemes, inycsiklandozó látvány volt; de mindez háttérbe szorult ama kedves költői látvány mellett, a melyet Mándoky bácsinak ügyessége, életrevalósága (pedig azt mondják, a poeták élhetetlenek!) a tánczterembe varázsolt össze.

Itt voltak láthatók a jövő század szépségei, a jelmezes és nem jelmezes, barna és szőke babák, a mint apró lábaikkal a kis századvégi gavallérok karján vigan lejtették a csárdást, keringőt; de sőt még a — négyest is!

Hanem persze ez csak olyan kísérletezés számba ment . . .

Akárhány kis baba pár nélkül, majd vis-à-vis nélkül állott oda a sorba, azt gondolva, hogy „benn a bárány, künn a farkas“-t játszanak s bizony a második figuránál már csodódt mondott a négyes a tánczrendező minden ügyessége mellett is.

A kis „tót fiú“, az éjszemű cigány-leány, meg a kis bohóc, a pártás magyar leánykák, mind megannyi álomkép vonul most már el szemem előtt . . .

A Lakatos Jancsi bandája mint távoli méhzümmögés hallszik fülembé . . . Olyan szép este volt az!

No mert a gyermekbál délután 3 órakor kezdődött és már tíz órakor gondosan bepakolva vitték haza a kis álmos tündéreket. Csak a bácsik, meg a nénik maradtak még egyideig ottan, maguk is tánczra perdülve a jó cigányzene mellett.

A kis békék már ekkor álmodva nyújtották kezecskéiket ki a jó Mándoky bácsi felé, a ki fején czipelve a bőség szaruját, fület, bon-bonokat osztogatott köztük ki alig egy órával azelőtt.

A „nagyobbak“ meg a plébános bácsiival voltak megelegetve, a kinek bőkezűsége a jótékony célra a bort szolgáltatta. No meg a csinos háziasszonyokkal, a kik jó uzsonnával előbb a gyermekeket, aztán a szülőket is ellátták . . . (Csak a meleg bél-színpecsenye, az nem került soha elé! Beszélh, hogy utközben egy martalóc csapat rohanta meg a „meleg bél-szín“ szállító szekeret, a fedezetül adott cselédlányokat elriasztotta és a bél-szín — sans façons — kegyetlen módon — megettél! Vájlék egészségükre!)

— A „Töviskoszorú“ és „Havasi levelek“ jókedvű szerzője most egy való-ságos rózsakoszorút font össze bimbóival együtt!

Ezt a kissé dagályosan hangzó, de igaz megjegyzést hallottam egy szép asszonytól, a kinek szavait ezennel átadom a nyomdafestékeknek.

A háziasszonyi terhes teendőket Veverán Józsefné elnöknő, Faragó Sándorné, Gerecze Andrásné, Halliarszky Samuné, Halmágyi Bandiné, dr. Kálmán Ignáczné,

Kethely Istvánné, Lázár Jánosné, Merk Jánosné, Mile Mihályné, Nagy Gyuláné, Páskuj Józsefné, Pressia Romulusné, Ruszka Istvánné, Szénássy Miklósné és Tamko Bertalanné urnók igazán példás türelemmel és fáradhatatlanul végeztek.

Mondhatjuk, hogy ez a kellemes estély így a bőjt küszöbén, nagyon-nagyon bevált és elismerésünket nyilvánítjuk érte azoknak, a kik a kis apróságokról sem feledkeztek meg a farsangi zürzavar közepette!

S—r.

Közgazdaság.

Pályázat a Budapesten, Keszthelyen és Kolozsmonostoron tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra.

Budapesten (a m. kir. kertészeti tanintézetben) f. évi márczius hó 21-től március hó 30-ig.

Keszthelyen (a m. kir. gazdasági tanintézetben) márczius hó 24-től április hó 2-ig és

Kolozsmonostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) márczius hó 28-től április hó 6-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendeztetek.

Czélja ezen tanfolyamoknak:

a) hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő faiskola-kezelő tanítók a faiskola kezelés és gyümölcsstenyésztésben úgy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképezést nyernek,

b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskola-kezelő tanítók közül a községi faiskolákhoz alkalmas járási felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemelhetők; és végül:

c) hogy a gyümölcsstermeléssel foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfa nemesítés, kezelés és ápolásban kellő utmutatást nyerhessenek.

Az egyes tanfolyamokra csakis 20 tanító fog az állam költségére felvétetni, a kik egyenként 15 frt utátalányban és napi 1 frt 50 kr. ellátási díjban fognak részesített. Oly tanító, ki már ily tanfolyamon részt vett, nem pályázhatik.

Felhivatnak azon községi faiskola kezelő néptanítók, kik ezen tanfolyamban részt venni óhajtanak, hogy 50 kros bélyeggel felszerelt kérvényeiket, a melyben életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött eddigi működésük felemlítendő és ezen körülmények közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandó, f. év febr. 28-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Az állami ösztöndíj mellett felveendő faiskola kezelő tanítókon kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos és gazdatiszt is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén f. év február 29-ig ugyancsak hozám küldjék be.

A tanfolyamot állami költségen végzett hallgatók az orsz. gyümölcsészeti min. biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek.

Kelt Budapesten, 1898. január 29-én.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

Különfélék.

— *Mai számunkhoz fél iv hirdetési melléklet van csatolva.*

— **Áthelyezés.** Donogány János szolgabíró Krasznáról vármegyénk főispánja a zsigó főszolgabírósághoz helyezte át.

— **Gazdasági előadások.** Lapunkban már közöltük, hogy a földgyármegyei gazdasági egyesület a földmívelésügyi m. kir. minisztertől nyert költségen ez évben is rendez gazdasági téli vándortanításokat. Ez előadások Ilyésfalva, Sz.-Cseh, Menyő és Bogdánd községek kivételével mindenütt megtartattak, e négy községbe azonban az előadó betegsége miatt az előadások elhalasztása vált szükségessé. Ujabbán Szilágyi Miklós, egyesületi második alelnök, kettősmező birtokost és Oberhoffer József ker. áll. állatorvost sikerült előadókul megnyerni, a kik Ilyésfalván márczius hó 2. és 3-án, Sz.-Csehben márczius hó 4. és 5-én, Menyőben márczius hó 7. és 8-án, Bogdándon márczius hó 9. és 10-én fognak a már előzőleg közölt program keretében a mezőgazdaság és állattenyésztés, valamint állategészségügy körébe vágó népszerű előadásokat tartani. Zilahon, 1898. február hó 15-én. Kaizler György, gazd. e. alelnök.

— **Nyilvános számadás.** A püspöki gimnázium tornaesarnokában folyó hó 19-én rendezett jótékonycélú gyermek batyusból jövedelme: felnőttek belépti adományából 87 frt 25 kr., gyermekek belépti díjából 16 frt 90 kr., egyebekből 3 frt, összesen 105 frt 15 kr., kiadás 30 frt 09 kr., maradt: 75 frt 06 kr., — Ez összegből a rendező-bizottság intézkedésének megfelelően főtiszt. Trusza Lajos eszperes plébános iskolaszéki gondnokának 50 frt a róm. kath. leányiskola folyó kiadásai fedezésére, 10 frt ugyanezen iskola szegénysorsu növendékei segélyezésére, főtiszt. Mahalsik Bónó gimnáziumi igazgató urnak 10 frt a gimnázium szegénysorsu növendékei segélyezésére és Bogdán István áll. iskolai igazgató urnak 5 frt 06 kr. a szegény gyermekek ebéd költségére mai napon kézbesítettett. Szilágyi-Somlyó, 1898. február 23. Farkas Ferencz, Lázár Jánosné, Mándoky Sándor.

— **Márczius 15. Krasznán.** A krasznai „Olvasó-egylet“, mint a márczius 15. ünnepély állandó rendezője, ez idén, mint a szabadság eszméjének 50-ik hajnalhasadását, az emberi jogoknak születését az eddiginél is nagyobb fénytel és pompával fogja megülni. Az ünnepély rendező-bizottság elnöke Lengyel István, kiegészítve egy bizottsággal, mely már nagy buzgósággal működik a fényes program összeállításán. Két részből fog állani, egy napi és esti ünnepségből. A programot lapunk jövő számában közöljük.

— **Sulyos csapást képez a gazdára** nézve, ha a vetőmag beszerzésénél csalódik, ezért csak üdvözölhetjük Haldek budapesti magnagykereskedőt valamennyi gazdasági szaklapban közzé tett ama nyilatkozatáért, hogy az általa árusított here mának származására vonatkozó szavatosságot nemcsak a maga, hanem az ebből termő növényre is kiterjeszti. Reméljük a gazdák érdekében, hogy a többi magkereskedő is követni fogja ezen csakis dicséretreméltó példát.

— **Köszönetnyilvánítás.** Folyó hó 19-én rendezett gyermekbál tiszta jövedelméből a rendező bizottság a gimnázium segítő könyvtára részére tíz forintot ajándékozott. Ezen jótékonyaságáért a t. bizottságnak köszönetet mond a gimnázium igazgatója.

— **Felülfizetés.** A sz.-somlyói ipartestület által rendezett bálra utólagosan felülfizetett: Kriszt Sándor 2 frt, Bencze József 1 frtot, mely felülfizetésért köszönetét nyilváníja a rendezőség.

— **Tenyészállatok kedvezményes vasuti szállítása.** A tenyész szarvasmarhák, tenyész sertések, tenyész juhok és tenyész baromfiak, kivételes kivétel kedvezményes fuvarbér mellett szállíttatnak, ha szállítási igazolvánnyal adatnak vasutara. Ezen szállítási igazolványok ugy szóbeli, valamint 50 kr. bélyeggel ellátott kérésre kiszolgáltatnak: 1) ha a szállítani kívánt tenyészállatok fajtajá megfelel azon helyre nézve megállapított köztenyésztési irányának, hova elszállítandók volnának, 2) ha a folyamodó közli azt, hogy hány darab és miféle tenyészállat, ki által, melyik vasuti állomáson, kinek címére és melyik vasuti állomá-sig való elszállítására állítandó ki a szállítási igazolvány? Szállítási költségek visszatérítésére nem engedélyeztetnek ezen szállítási igazolványok, hanem csak vasuti feladásokhoz szolgáltatja ki bármelyik m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség.

— **Az 1896. évi országos kiállítás területén volt összes zongora alig képezte negyedrésztét azon készletnek, mint a melyet a Keresztély Sándor minta zongoratelepe Budapesten, Váci-körut 21 sz. (az Iparudvarban) tár elénk. Minekutána itt a saját gyártmányok a leghirnevesebb zongorákkal, mint: Ibach, Ehrbar, Paine stb. hasonlíthatók össze, nagyon természetes, hogy azokról helyesebb képeket szerzhettünk magunknak, mint az említett kiállítás területén, a hol a külföldi gyártmányok nem voltak képviselve, miért is a Budapestre rándulók figyelmét különösen felhívjuk országunk ezen első gyári telepére.**

— **Nyilvános köszönet.** A püspöki gimnázium tornaesarnokában, folyó hó 19-én rendezett jótékonycélú gyermek batyusból alkalmával tett kegyes adományaiért özv. Ajtai Albertné, dr. Ajtai Endréné, Antal Jakabné, dr. Böckel Béláné, özv. Béteky Adolfné, özv. Both Ignáczné, özv. Barta Izsákné, Bodnár Rikárdné, Barta Károlyné, Donovák Sándorné, Farkas Ödöné, Faragó Sándorné, Gámentzy Lukácsné, Gerecze Andrásné, Halmágyi Bandiné, Halliarszky Samuné, Huberth Blanka, Hóra Ferenczné, Jolbej Józsefné, Kiss Józsefné, Kethely Istvánné, Krammer Ferenczné, dr. Kálmán Ignáczné, Kába Józsefné, Kálló Gyuláné, Katona Sándorné, Krizsán Józsefné, Lukátsffy Ödöné, László Lajosné, dr. Láng Jakabné, Lázár Jánosné, Lázár Ödöné, Márkus Gusztávné, Markovitsné, özv. Mi-

léné, Merk Jánosné, Marosi Lászlóné, Mile Mihályné, Nagy Gyuláné, Orosz Zoltánné, id. Páskuj Istvánné, Presia Romulusné, Páskuj Antalné, ifj. Páskuj Istvánné, Páskuj Józsefné, Puskás Józsefné, Posner Sándorné, Páskuj Margit, Ruszka Istvánné, Ruszka Ignáczné, Schönstein Ferenczné, Szakács Balázsna, Szénássy Miklósné, Sztankai Istvánné, Tamko Bertalanné, özv. Tarpai Ferenczné, Tarpai Miklósné, Vidáné, Zipfnger Péterné; — továbbá: Ágota Antal, Barbóczy János, Burtha Kálmán, Bálint Károly, Bogdán István, Bogdán Zeiga, Danilovits József, Dull és Zilahy, Farkas Ferencz, Fetzor Ferencz, Frankovits Ignác, Gáspár István, Grusz L. Valér, Gáspár Béla, Huberth György, Hegedüs Sándor, Hulimka Géza, Jakab Dénes, Kubányi Rudolf, Mahalsik Bónó, Mike István, Marosi László, Nedecky testvérek, Pintér János, Porjez Lajos, Simay Gerő, Szaplonezay Sándor és András, Schöffler Leo, Svaiezer Gábor, Sziszek Sándor, Trusza Lajos, Vass László, Verézi Lajos, Vásárhelyi Rezső és Zobel Lipót urnaknak hálás köszönetet mond a rendező-bizottság nevében Veverán Józsefné elnöknő.

— **Teljes üzletfelosztás miatt rendkívüli alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst-árak, órák bámulatos olcsó beszerzésére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos-utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és óras czégnél.** A legdivatosabb ékszerek, ezüst árak, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávé- és teakészletek, mind 13 próbás ezüsből, továbbá valódi svájci órák minden elfogadható áron adatnak el. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr., teljes 12 személynek való evőkészletek börtokban 150 frt. és feljebb.

— **A „Pillangó“-ból.** A felsőbb leányiskolából. Igazgatónő: Anna kisasszony! Mi kötelezi az embert az adott szónál erősebben?

Anna k. a.: A jegygyűrű

△ Gyengéd feleség. — Hogy megy dolgoz, Rézi?

— Most jól, a hetivásáron pofonütötték a Nácit, és két fogért kapott 10 forintot . . . Persze ez nem esik meg az emberrel mindennap.

** Még egyszer! — De szeretném azt az asszonyt még egyszer megcsókolni!

— Hogyan? Hát már megcsókolta?

— Idáig még nem! De egyszer már szerettem volna megcsókolni!

⊙ A fogorvosnál. Hölgy: — Ön azt mondta nekem doktor ur, hogy a fogsor teljesen be fog válni és olyan természetes lesz, hogy senki sem lesz képes hamisságát felismerni és most tessék... nemcsak hogy mozog, de sőt még fájdalmat is okoz . . .

Orvos (közbevág): — No látja asszonyom, hogy igazat mondtam. A fog-sor olyan természetes, hogy még fogfájást is okoz Önnek. Többet már igazán nem kívánhat tőlem.

⊙ Cselekvő és szenvedő alak.

Tanító: Kovács Bandi? Ha azt mondom: „az apa megáldotta mind a hat leányát“ — milyen alak ez? cselekvő vagy szenvedő?

K. Bandi: Cselekvő.

Tanító: És hogy szólna a szenvedő alak?

K. Bandi: Az apa meg van áldva hat leánnyal.

— **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyár-ai (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHBEN. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

**Ma csütörtökön
IFJ. LAKATOS JÁNOS
a központi sörcsarnokban
ZENEESTÉLYT
rendez.**

Frissen csapolt **Kőbányai dupla márcziusi poharas sör**, és jó borok.

GOLDBERGER ALBERT,
vendéglős.

Poharas sör kimérés!

Értesitem a sörfogyasztó közönséget, hogy folyó évi február hó 24-től

DRÉHER-féle

dupla márcziusi sör lesz poharanként kimérve.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel:

Buttyán György,
vendéglős.

A hirneves

MAUTHNER-féle

vetemény és virágmagvak

főelárusító helye

Frankovits Ignác

fűszer- és vaskereskedésében

Szilágy-Somlyón.

Országos vásár

Margittán. (Biharmegye.)

1898. márczius 16. és 17-én
baromvásár

1898. márczius 18-án kirakó
vásár.

Egy elsőrangú népszerű biztosító
intézet helyben megbízható s tevékeny

főügynököt

keres. Szíves ajánlatok „107 postafiók”
Budapestre czimzendők. Mozgóügynö-
kök szintén alkalmaztatnak kedvező
feltételek mellett.

8904—897. tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

Dinga György végrehajtató, krasznai
lakosnak Czirle György felsőszéki lakos
végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási
ügyében a bírói árverés 37 frt 17 kr. tőke,
8 frt 60 kr. végrehajtási, 2 frt 50 kr. ké-
relmi és 8 frt 75 kr. árveréskérsi s a to-
vábbi költségek erejéig ezennel elrendelte-
tik, határnapul 1898. évi április hó 23-ik
napja d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi
kir. törvényszék területén fekvő Felsőszék
községéhez tartozó terület, az árverési felté-
telek pedig a következőkben állapítottak
meg:

1. A mikor is elárvereltetnek szükség-
esetére a kikiáltási árban alul is
a) végrehajtást szenvedő Czirle György-
nek és Czirle Togyer, Czirle Nyikula, Czirle
Vaszelka és Czirle Kreszun társulajdono-
soknak a felsőszéki 45. sz. tjkvben A. +
1. rsz. alatt foglalt 74/a hrsz. ingatlana 242
frt kikiáltási árban a végr. törv. 156 §-a
2 pontja alapján egészben,
b) ugyanannak ugyanazon tjkvben A.
+ 3. rsz. alatt foglalt 4/b. hrsz. ingatlana
a végrh. törv. 156 §-a a) pontja alapján
egészben 41 frt kikiáltási árban,
c) ugyanannak ugyanazon tjkvben A.
+ 4. rsz. alatt foglalt 98/d. hrsz. ingatlana
a végrh. törv. 156 §-a a) pontja alapján
egészben 70 frt kikiáltási árban,
d) ugyanannak ugyanazon tjkvben A.
+ 5. rsz. alatt foglalt 63/e. hrsz. ingatlana
40 frt kikiáltási árban a végrh. törv.
156 §-a a) pontja alapján egészben,
e) ugyanannak ugyanazon tjkvben A.
+ 6. rsz. alatt foglalt 647/e. hrsz. ingatlana
a végrh. törv. 156 §-a a) pontja alapján
egészben 3 frt kikiáltási árban.
- 2) Árverelni szándékozók kivétel nél-
kül tartoznak a kikiáltási ár tisztságtól
készenben vagy óvadékképes értékpapir-
ban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül
előre letenni, vagy az annak előzetes le-
tétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek:
I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár
felét az árverés jogerőre emelkedésétől szá-
mitott 30 nap alatt, másik felét melybe a
bánatpénz is beszámítandó újabb 30 nap
alatt mindenkori 5% kamattal a sz.-somlyói
kir. adó mint letétbirtoknál a 39,425—881.
I. M. sz. letétkezelési szabályrendelet szerinti
eljárással befizetni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve
a birtokkal járó minden közterhet viselni
s a vételtárgya után kiszabandó kincstári
illetéket fizetni.

III. A mennyiben jobb vételári ígéret
utólagosan nem tétetné, jogosult lesz vevő
az árverés jogerőjére váltával innen nye
rendő vételi bizonyítvány mellett a megvásá-
rolt ingatlant tetteges birtok és használatába
átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési
feltételek teljesítése után fog részére hivatal-
ból bekebelezettni.

Az árverési hirdetmény és feltételek
ezen kir. járásbírósnak tkvi hatóságánál
és Felsőszék községhez tartozó hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság. Sz.-
Somlyón, 1898. évi január hó 29-én.

DONOVÁK SÁNDOR helyett,

ZSIGMONDY,
kir. aljbíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására hozni, hogy a fő-
téren álló üzletemben raktáron levő
árucikkeket teljesen leszállított, sőt

vételáron alól is kiárusítom, ugyszin-
tén az üzlethelyiség állványokkal és
italmérési joggal együtt eladó.

A piacsterhez közel egy jó karban
levő lakóház eladó. 2—3

Rosenberg B.

Tiz métermázsa

saját termesztésű

VÖRÖS LÓHERMAGOM

métermázsa 40 forintért eladó.

A mag tisztaságáért, csiraképességéért és aranka-
mentes voltaért annál is inkább föltétlen szavatos-
ságot vállalom, mert a mag nem utántakarítás-
sal tisztított arankamentessé, hanem a heretáblában
arankafoltok elő sem fordultak, a csép-
lés saját herefejtőmön történt és így az arankamen-
tesség kétségtelen.

Bölöni Sándor,
Szilágy-Somlyón.

Vetés ideje: Augusztus és szeptem-
ber.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: 1. trágyszott.
Mauthner-féle magvak.
Aussetzeit: August und Sep-
tember.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett cso-
magokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben
kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám
alatt létező Mauthner Ödön cég csak-
is olyan csomagoknál vállal teljes jót-
állást egészen friss és valódi magvak-
ért, a mely csomagok ragasztva, a
medve-ábrával és a Mauthner névvel
jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz
mutatja. 4—8

KÖHÖGÉS,

rekedség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a

RÉTHY-féle

pemetefü-cukorka,

mely ezen bajokat gyorsan
megszünteti kapható min-
den gyógyszerárban. Egy
doboz ára 30 kr. 5 dobozzal
1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.
Csak akkor valódi, ha min-
den doboz felekén aláírásom
látható. 6—10

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására
legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeptőt, máj-
foltot, pörösenést, pattanást, bőrbajot
(minteser) és minden más bőrbajot. Ki-
simitja a ráncokat és himlőhelyeket,
még koros egyéneknek is üde, bájos
arczint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hirneves ta-
nárok az arcon levő ráncokat massage
által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas
a Margit Crème. Ha az arcot naponként
Margit Crémével masszírozzuk, nemcsak a
szeptők, májfoltok és egyéb arctisztát-
lanságok tűnnek el, hanem a ráncok,
himlőhelyek és egyéb rendellenességek,
melyeket öregség, gondok, betegség stb.
okoztak.

Övszer a nap és szél befolyása ellen
Nappal is használható.

Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 60 kr.
Margit szappan 35 kr.
Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.
Rosetter hajregenerator az ősz haj-
nak eredeti színét adja vissza 1 frt.
Hajszőkitő bármely haját aranysző-
kére fest. 50 kr. és 1 frt.
Tannochinin pomádé legjobb haj-
ápoló és növesztő 35 és 50 kr.
Világosvári Bohus-bajuszpedrő dél-
ceg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr

Földes Kelemen

Arad, Deák Ferenc-utca 11.

Laboratorium:

Lázár Vilmos-utca 1. sz.

Bel- és külső gyógyserzési és higie-
nikus különlegességek, kötszerek, toilette
cikkék raktára. 5—10

Telefon 111. szám.

Főraktár Budapest TÖRÖK JÓZSEF,

Király-utca.

Raktár minden gyógyszerárban.
3 frton felüli rendelmények bérmentve
küldetnek.

Raktár Szilágy-Somlyón:

Balás Zsigmond gyógyszerárban.

Leszállított árak.

Leltározás alkalmából az alant jegyzett árukat e hó 10-től

tetemesen leszállított áron árulom ki.

Ugyint:

500 darab asztali készletek Fayansból és porcellánból.
200 darab thea, kávé, feke e kávé készletek Fayans-
ból és porcellánból.
100 darab mosdó készlet porcellán-, Fayans- és zo-
mánézból.

300 darab álló- és függő-lámpák villany-égőkkel.

Zománcozott főző-edények, fazekak.

Zománcozott zsiros bodonok, Weidlingok.

Czin, lemez vízfordók, dézsák, kupák, öblögetők.

Evő eszközök, fa-, csont- és Eczet- és olaj-tartók,
nikkel-nyéllel. Pálinka készletek.

Disz asztalok, oszlopok.

Üveg készletek minden kivételben.

MENYASSZONYI KELENGYÉK.

bevásárlásánál % -ot engedményezek - Vidékre csomago-
lást nem számítok; uton történhető károkat megtérítek.

IFJ. PÁJER JÓZSEF

Debreczen, Főpiacz.

4—10

Leszállított árak.

MEGHIVÓ

az Ipar és Gazdasági Bank Részvénytársaság Zilahon, 1898. évi márczius hó 6-án délelőtt 10 órakor, saját helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1) Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és igazgató-tanács évi jelentése.
 - 2) Az 1897. évi mérleg előterjesztése, határozat a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása felett.
 - 3) Lemondás folytán egy felügyelő-bizottsági tag állásának betöltése egy évre.
 - 4) Hat igazgató-tanácsos kisorsolása és ezek helyett új választás három évre. Lemondás és elhalálozás folytán két igazgató-tanácsos választása egy évre; két igazgató-tanácsos választása két évre.
- Kelt Zilahon, 1898. február 8-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Jegyzet. A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, aki alapszabályaink értelmében a részvénykönyvi bevezetés szerint három hó óta tulajdonosa a közgyűlés előtt legalább három nappal intézetünk pénztáránál vagy a „Krasznamegyei takarékpénztár-egyesületnél Sz.-Somlyón“ vagy a „Magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnál Budapesten“ (Nádor-utca 4.) letett részvénynek. — A letett részvényekről kiadott elismervény a részvételre igazoló jegyül szolgál.

Az eredeti zárszámadások a mai naptól kezdve a közgyűlés napjáig, az intézet helyiségében a T. részvényes tagok által megtekinthetők.

TARTOZIK.

Zármérleg-számla.

KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám	V a g y o n	forint	kr	forint	kr	Főkönyvi lapszám	T e h e r	forint	kr	forint	kr
159	Pénztár			4150	49	106	Alaptőke			100000	—
154	Váltó:					106	Tartalékalap			14000	—
	leltári érték	489009	34			107	Nyugdíj-alap			400	—
	leírás	3456	—	494553	34	107	Hitelegyleti biztosíték-alap			649	68
	Jelzálog:					141	Osztalék 1893. évről	20	—		
157	törlesztéses kölcsön	103910	57			130	" 1894. "	24	—		
153	10 éves "	5982	46	109893	03	144	" 1895. "	21	—		
	Folyószámla:					153	" 1896. "	413	—	478	—
155	budapesti pénzüzeteknél	8929	72			146	Takarék betét			267727	41
156	biztosíték mellett	63404	69	72334	41	147	Cedált jelzálog			60818	24
	Értékpapir:					157	Letét			1859	73
160	részvények és sorsjegyek	5824	75			158	Viszleszámitolt váltó			231015	—
161	szelvények	185	—	6009	75		1898. évre átvitt tételek:				
114	Felszerelés	2300	—			149	váltó kamat	4253	21		
	leírás	300	—	2000	—	147	folyószámla kamat	32	40		
	Átmenő tételek 1898-ra:					152	jelzálog kamat	247	72		
149	váltó kamat	1448	58			119	befizetetlen tőkekamat adó	690	43	5223	76
148	jelzálog kölcsön kamat	74	26				Nyereség			12521	96
152	cedált jelzálog kölcsön kamat	665	—								
160	költség: előleg, házb., per. és óvás fiz.	2062	52								
149	visszleszámitolt váló kamat	1502	40	5752	76						
				694693	78					694693	78

TARTOZIK.

Nyereség-vesztesg számla.

KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám	V e s z t e s é g	forint	kr	forint	kr	Főkönyvi lapszám	N y e r e s é g	forint	kr	forint	kr
	Leírás:					150	Nereség áthozat 1896-ról			1100	—
154	váltó	3456	—				Kamatok:				
114	felszerelés	300	—			147	folyószámla kamat			3348	20
160	per- és óvásköltség előleg	404	39	4160	39	148	jelzálog kölcsön kamat 10 éves	578	24		
	Adó:					152	" " " törlesztéses	5773	72	6351	96
119	tőkekamat adó	1377	39			149	váltókamat			43527	04
160	állami és községi adó	3411	75	4789	14						
	Kamat:										
149	vizzleszámitolt váltó után	9591	19								
152	cedált jelzálog-kölcsön kamat	2818	89								
156	betét kamat	13773	86	26183	94						
160	Költség:										
	házbér	300	—								
	uti költség	103	67								
	alkalmazottak fizetése	4476	54								
	fűtés és világítás	80	63								
	irodaszerek	767	65								
	portó	180	78								
	napibiztosi díj	762	50	6671	77						
	Nyereség			12521	96						
				54327	20					54327	20

Zilah, 1897. deczember hó 31-én.

a könyvelésért:

Fábián Soma,
titkár

Dr. Berger János,
igazgató.

Z. Kiss Ernő,
igazgató.

Lőrinczy György,
igazg. elnök.

Schwarz Ármín,
igazgató.

Magyarósi István,
igazgató.

Friedmann Sámuel,
igazgató.

Fenti zármérleg-, valamint nyereség-veszteség-számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

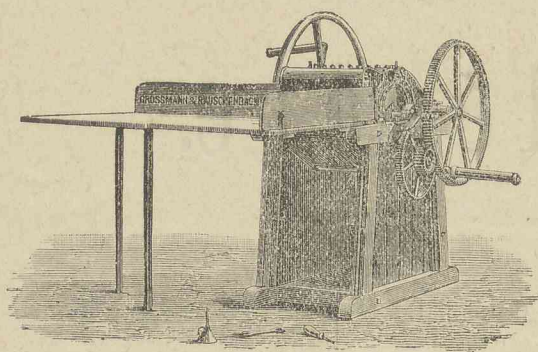
Zilah, 1898. január 23-án.

Bikfalvy Ernő,
f. b. tag.

Dr. Both István,
felügyelő b. elnök.

Scharl Vilmos,
f. b. tag.

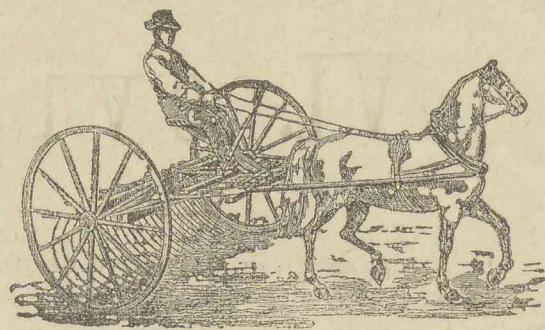
Dr. Nichita János,
f. b. tag.

Posner Ábrahám

rézmű-, gép- és ekegyára, fém- és vasöntődéje

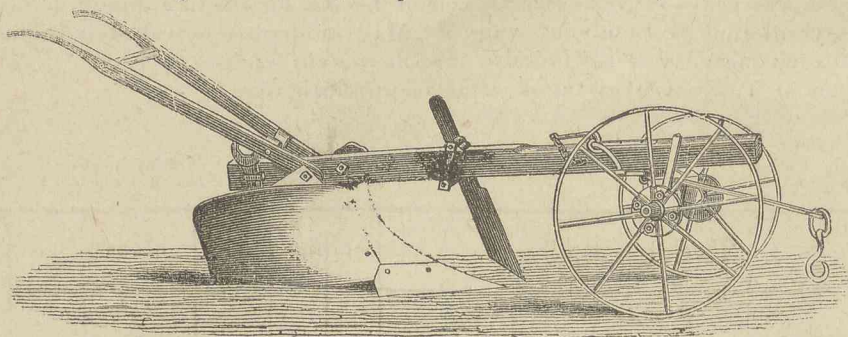
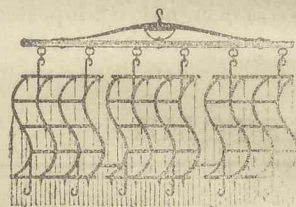
SZILÁGY-SOMLYÓN.

Ajánlja dusan berendezett mezőgazdasági gépraktárát, azokat jutányos árban s jóhitelű vevőknek kedvező részletfizetésért árusítja. Különös súlyt fektet az olcsó, de mindamellett alapos és tökéletes gépjavitásokra, eezélből gyárát akként rendezte be, hogy mindentféle gépjavitást olcsóbban s jobban vihessen keresztül, mint az bárhol is végezhető volna. Készít és berendez **szeszyarakat, gőzmalmokat, kád és gőzfürdőket, olajkészítő malmokat**, valamint mindenféle **rézműves, rézőntő és fém-munkákat**.

Vállal és készít **kerti és tüzi fecskendőket, ár-tézi- és mély kutfurásokat** és mindennemű **vízvezeteket**.

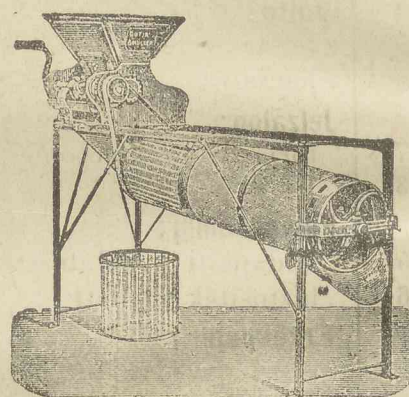
Gyárt nagy mennyiségben közönséges **paraszt ekéket** is, azok a legjobb anyagból készülnek, s azért mégis olcsóbb árban szállítja, mint bárki, sőt egy községbeli jóhitelű gazdának, kik legalább 10 ekét vásárolnak, 4 havi havi hitelt is nyújt.

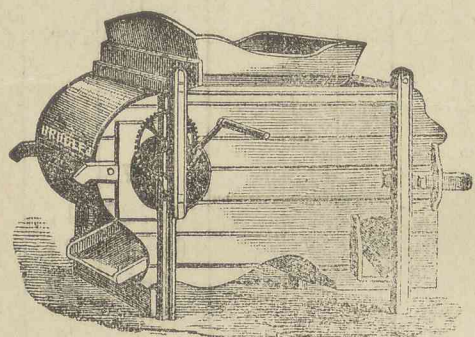
UJDONSÁGI

Közönséges parasztekék önvezetéssel.

Önvezető fagerendelyes **ekéket** sikerült feltalálnom, melyek jóval több előnnyel működnek, mint a „Sack“-féle ekék. Ezek is változatlanul haladnak a beállított mélységben s kézzel való kormányzás teljesen felesleges, de még azon előnnyel is bírnak, hogy egy pár gyengébb igával is könnyen szánt-hatunk. Csekély áránál fogva pedig a kisebb mezőgazdák által is megszereshetők.

2-10

BÖLÖNI SÁNDOR

KÖNYVNYOMDÁJA

*** SZILÁGY-SOMLYÓN. ***

Ajánlja a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő betűkészlettel, diszítésekkel és a legújabb szerkezetű **GYORSSAJTOYAL** ellátott könyvnyomdáját, mindenféle nyomdai munkák gyors, csinos és hibátlan elkészítésére.

— A LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN ÉS LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZIT: —

*** TUDOMÁNYOS és SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET, ***

— FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELEKET, SZÁMLÁKAT, ÁRJEGYZÉKEKET, FALRAGASZOKAT, —

BÁLI ÉS LAKODALMI MEGHÍVÓKAT, ELJEGYZÉSI KÁRTVÁKAT,
LEVÉLPAPIROKRA és BORITÉKOKRA CZIMEKET, NÉVJEGYEKET stb.

Írózkás és sima levélpapírokkal,

boritékok-, és mindennemű nyomtatványhoz nagyválasztékú papírkészlettel rendelkezik.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

UGYANITT MEGRENDELHETŐ A

*** „SZILÁGY-SOMLYÓ” ***

TÁRSADALMI HETILAP, MELY A MEGYE EGYIK LEGELTERJEDTEBB LAPJA.